

Tã îgĩ-îgĩ Póólô kã Títô drí

Títô

Tã 'ě'á zĩlá nĩlĩ sĩsĩ rĩ

Wárãgã nô gólã Póólô drí îgĩlĩ Títô drí gō'dá kpá wárãgã drílã îgĩlĩ trá Tĩmátĩyã drí rĩ bē rĩ'á 'dó ànyĩ 'ělé trá gólã rĩ fũlĩ rĩ 'á. Gólã îgĩ wárãgã 'dĩ 'bá yĩ gólĩyĩ drí, tãlá òsô ró fãfã gólĩyĩ 'á lòsĩ gólĩyĩkã tã àtĩ-àtĩ Yēsũ rĩ tãsĩ rĩ pēpē là kã 'á gō'dá kpá tã lē 'bá gólĩyĩ ó'dĩ rĩ 'bá yĩ vó là ÿyĩ ndrēlé dódó.

Sĩsĩ rĩ, Títô pã Póólô trá Ēfēsô 'álã, gō'dá kpá Kōrĩnītô 'álã. Gō'dá Póólô òtĩrĩ wárãgã nô îgĩ rĩ, Títô rĩ'á 'bãdrĩ Kērētē kã rĩ 'álã, drĩ-'bã ěpē'á krĩstô 'bá ó'dĩ gólĩyĩ jãrĩbã ngĩngĩ 'ásĩ rĩ 'bá yĩ drí, gō'dá kpá lãfĩ 'á'dá'á gólĩyĩ drí 'á'dózô àmbã-àmbã ró tã lēlē ÿyĩkã 'á. Tã ònyĩkô bē rĩ'á dũũ krĩstô 'bá 'dĩ 'bá yĩ lãfálé.

Ítĩ rĩ, gō'dá Póólô àtã tã Títô drí drĩ-mbĩlĩ sōlé òkô àmbã-àmbã lĩfĩ tã ngōngō tãsĩ gō'dá kpá òdrã mvũmvũ tãsĩ, gō'dá òkô mvã drí 'bã ÿyĩkã vó là ndrēlé dódó, gō'dá kpá ágó là yĩ ñnjĩlĩ. Gō'dá àgô àã'dô kô òvó ró, gólĩyĩ drí rĩlĩ rĩrĩ mbĩ sĩ.

Póólô 'á'dã kpá lãfĩ gólã 'ězô drĩ-'bã gólã rĩ 'bã rĩrĩ mbĩ sĩ rĩ ñnjĩlĩ rĩ Títô drí òzô nõô tí. Gólã kĩ, drĩ-'bã gólã Títô drí 'ě'á ñjĩlã rĩ, òkô bē àlô gō'dá àyĩ òkô àzã bē kô. 'Dĩyĩmvã gólĩyĩkã àã'dô tã rōrō bē átã là yĩ drí àndrē là yĩ bē. Gólĩyĩ àã'dô òjĩlã gólĩyĩ òjĩlã àzĩ drí rĩ'á ñnjĩlã rĩ 'bá yĩ 'dĩ. Gólĩyĩ ñnjĩ lĩfĩ àzĩ-àzĩ drí kô, gō'dá òdrã òcĩ gólĩyĩ kpá rōô kô. Gō'dá gólĩyĩ àã'dô àđĩ lówó bē rōô kô. Gólĩyĩ drí kpá ícálé tã tã lēzô rĩ òjálé òjĩlã gólĩyĩ tã lē 'bã kô rĩ 'bá yĩ bē, gō'dá kpá tã lē 'bá yĩ ìmbálé dódó. Póólô àtã kpá kĩ, Títô òsô drĩ-mbĩlĩ òjĩlã gólĩyĩ tã àtã 'bã kĩ'á nĩ rĩ, krĩstô 'bá yĩ ò'ě kpá lã'bĩ Yúdã yĩ kã rĩ 'bá yĩ lĩfĩ.

Nĩ 'á'dô tã Títô rĩ tãsĩ rĩ àmbã là ùsú'á Gãlãtĩyã kápĩtã 2 'á, 2 Kōrĩnītô kápĩtã 2 'á gō'dá kpá kápĩtã 7 'á.

1¹⁻⁴ Mã Póólô rũ 'bũ 'bã Òvãrĩ kã ró gō'dá kpá lãjô'bã Yēsũ Krĩstô kã ró rĩ 'dĩ, mã îgĩ wárãgã nõ nĩ ní drí Títô, nĩ trá rĩ'á òzô àmã mvã nyãnyã pãtĩ rĩ tí, tãlá àmã ní bē kpãrãtĩ lē tã trá Òvãrĩ 'á pĩpĩsĩlĩ àlô sĩ. Òvãrĩ jô mã trá mbãràkã sōlé òjĩlã gólĩyĩ Òvãrĩ drí ñjĩlĩ òjĩlã ÿyĩkã ró rĩ 'bá yĩ 'á gólĩyĩ 'bãlē 'á'dólé mbãràkã bē gãrã tã lēlē ÿyĩkã 'á. Gólã lē mã drí gólĩyĩ ìmbálé tã pãtĩ gólã gólĩyĩ 'bã 'bã tã mbĩ gólã rĩ 'ě 'bã àyĩkô ró rĩ 'ělé rĩ, nĩlĩ 'dĩ. Ítĩ rĩ, gólĩyĩ 'á'dô ñjĩ'á là kĩ, yĩ 'á'dô rĩ'á Òvãrĩ bē zãã gbãdú. 'Dĩ rĩ'á tã gólã drí 'bãlē trá 'ělé àmã drí drē àkpãkã'dã sĩsĩ gólã 'bãã àngó nõ kô rĩ 'dĩ. Mã nĩ trá kĩ, gólã àdó ònjô kô. Ngbãangbãno kãyĩ ícã 'bã rĩ sĩ, Òvãrĩ àmã pã 'bã ró rĩ 'á'dã tã ÿyĩkã trá àmã drí. Gō'dã ítĩ rĩ, gólã àfē tã àtĩ-àtĩ ÿyĩkã trá mã drí pēlé àzĩ-àzĩ àzã 'bã yĩ drí, òzô drílã 'bãrē là trá mã drí 'ělé ítĩ rĩ kãtĩ. Àmã átã Òvãrĩ gō'dã Yēsũ Krĩstô àmã pã 'bã ró rĩ òfē òrē ní drí tã 'á'dĩ bē.

Tã drĩ-'bã kãñĩsã kã rĩ 'bã yĩ tãsĩ

⁵ Mã àyē nĩ drē àkpã 'bãdrĩ Kērētē kã nã 'álã, tãlá ní ndē ró lòsĩ àmãkã tólã nã bē, gō'dã ní lãmũ ró bē nĩ'á drĩ-'bã ěpē bē kãñĩsã drí jãrĩbã 'ásĩ cē fĩfĩ, òzô mã drí àtálé trá ní drí 'ělé rĩ kãtĩ. ⁶ Rĩrĩ òjĩlã gólĩyĩ ní drí ěpēlē drĩ-'bã kãñĩsã 'dĩ 'bã yĩ kã ró rĩ kã ícã trá 'á'dólé òzô nõô kãtĩ, 'dòvô òjĩlã rĩ ní drí ñjĩlĩ trá 'á'dólé drĩ-'bã ró rĩ, gólã 'á'dô cú ítĩ tã ànyã 'ě àkô, tãlá òjĩlã òzô tã ònjĩ àzã ùsú gólã ngã lésĩ kô. Ítĩ rĩ, 'dòvô gólã àã'dô òjĩlã gólã cē òkô bē àlô rĩ 'dĩ. Mvã là yĩ àã'dô kpá tã lēlē bē Yēsũ 'á, gō'dã rĩrĩ mvã là yĩ 'dĩ 'bã yĩ kã àã'dô mbĩmbĩ ró cú ítĩ tã gólĩyĩ ànyĩ kã rĩ 'bã yĩ 'ě àkô, gō'dã kpá gólĩyĩ ñnjĩ ÿyĩ átã yĩ ÿyĩ àndrē yĩ bē. ⁷ Òjĩlã rĩ gógó ní drí ñjĩlĩ 'á'dólé drĩ-'bã ró 'dĩ òrĩ cú ítĩ tã ònjĩ 'ě àkô, tãlá lòsĩ drĩ-'bã kãñĩsã kã rĩ kã rĩ'á rĩlĩ lòsĩ gólã Òvãrĩ kã rĩ vó là ndrēlé. ¹ Ítĩ rĩ, gólã ò'bã òjĩlã yĩ zēlé rĩ 'bã yĩ kô mbãràkã sĩ tã ÿsũ ÿyĩkã rĩ 'bã yĩ 'ělé, òzô yĩ drí ÿsũlĩ rĩ kãtĩ. Gō'dã ò'bã yĩ kô òdrã drí cĩlĩ, ñnjĩ lĩfĩ àzĩ-àzĩ drí kô. Gólã àã'dô kô lãfã lówó bē yĩ drĩ.

⁸ Bē-rĩ 'dòvô gólã àã'dô òjĩlã gólã ùmũ ró yĩ drí 'bã 'á rĩ lówó là 'bã 'bã ró. Gō'dã rĩrĩ gólãkã àã'dô ñnjĩ-ñnjĩ là ró. Gō'dã gólã àã'dô òjĩlã tã mbĩ 'bã ró tã gólĩyĩ Òvãrĩ kã ró rĩ rĩ'á 'ělã 'dĩ. ⁹ Gólã ùrũ tã àtĩ-àtĩ pãtĩ Òvãrĩ kã gágã, 'á'dô ìmbálé gólã drí rĩ vó ró. Òzô gólã ò'ě trá ítĩ rĩ, gólã 'á'dô ícã'á cú ìmbálã dódó àzĩ-àzĩ drí, tãlá gólĩyĩ ò'bã ró tã lēlē bē tã pãtĩ rĩ rĩ 'á. Gō'dã gólã 'á'dô kpá ícã'á tã lógólé mbĩ òjĩlã gólĩyĩ rũ jã 'bã trá tã pãtĩ rĩ rũ, gō'dã tã lē 'bã tã ìmbã ànyã ró rĩ 'á rĩ 'bã yĩ drí.

¹⁰ Drĩ-'bã ícã trá tã ìmbã ànyã lótólé, tãlá òjĩlã dũũ bē rĩ'á gã ÿyĩ dó tã àtĩ-àtĩ pãtĩ Òvãrĩ kã àrĩlĩ. Gō'dã gólĩyĩ jã ÿyĩ rũ rĩ'á àzĩ-àzĩ àdólé tã gólĩyĩ lòsĩ àkô rĩ 'bã yĩ sĩ, nyãnyã là rĩ'á gólĩyĩ rĩ 'bã tã lã'bĩ Yúdã yĩ kã kã 'bãlē 'dĩ sĩsĩ rĩ. ¹¹ Rĩ'á ícã-ícã ró tã ìmbã ànyã gólĩyĩkã 'dĩ lógázó, tãlá gólĩyĩ rĩ'á tã lē 'bã 'bã-fĩ àzã 'bã yĩ 'ásĩ rĩ 'bã yĩ ñzã'á ndrĩ tã ìmbã ànyã 'dĩ sĩ. Gólĩyĩ rĩ ìmbálã ítĩ kpá lãfã ùsúzó bē drĩ là. ¹² Ndã àgô tã ñjĩ 'bã àzã òrĩ gólĩyĩkã Kērētē kã lãfálé 'ásĩ rĩ, gólã pē tã trá kĩ nĩ rĩ, "Àmã òjĩlã Kērētē kã rĩ kãrã rĩ'á tã gólã ònjô ró rĩ pēlé. Àmã rĩ'á òjĩlã òvó ró gólã rĩ 'bã ngã nyálé kôrô rĩ 'dĩ. Gō'dã àmã kpá rĩ'á òzô àlígĩ àmbã-àmbã kãtĩ tã ÿsũ àmãkã 'á." ¹³ Gō'dã ùlĩ gólãkã 'dĩ 'bã yĩ bē trá pãtĩ ró rĩ, ítĩ rĩ 'dòvô ní àtã ùlĩ òjĩlã 'dĩ 'bã yĩ drí, tãlá gólĩyĩ òjã ró bē drĩ tã lēlē Òvãrĩ 'á pĩpĩsĩlĩ àlô sĩ. ¹⁴ Gō'dã gólĩyĩ àayē ró tã lēlē 'dígówã ànyã àzã 'bã yĩ òjĩlã Yúdã yĩ kã drí rĩ'á àtãlã rĩ 'bã yĩ 'á rĩ, gólĩyĩ ògã ró kpá dó tã gólĩyĩ òjĩlã gólĩyĩ gã 'bã trá dó tã pãtĩ 'ělé rĩ 'bã yĩ drí 'bãlē trá rĩ yĩ 'ělé.

¹⁵ Nĩ ndrē drē, òjĩlã gólĩyĩ rĩ 'bã tã mbĩmbĩ rĩ 'bã yĩ 'ělé dódó cē rĩ ndrē ÿyĩkã ngã ndrĩ tãndĩ ró. Gō'dã òjĩlã gólĩyĩ tã lē 'bã kô tã pãtĩ Òvãrĩ kã 'á rĩ, ngã 'á'dô gólĩyĩ drí ndrĩ tãndĩ ró kô, gólĩyĩ 'dĩ rĩ'á tã ònjĩ drí ñzálé trá rĩ. Gō'dã tã ÿsũ-ÿsũ gólĩyĩkã ñzã rũ kpá trá, 'dĩ gólĩyĩ ñjĩ tã gólĩyĩ 'á'dô 'bã mbĩ ÿyĩ drí 'ělé rĩ kô'dáwã. ¹⁶ Gólĩyĩ àmã tã kĩ, yĩ ùñĩ Òvãrĩ trá,

¹ 1.7 Úlĩ gólã Póólô drí îgĩlĩ nõngã rĩ, fĩ Gĩrĩkĩ kã sĩ rĩ, tã ífĩ là kĩ, òjĩlã gólã rĩ 'bã òjĩlã àzĩ vó ndrēlé rĩ. Gō'dã ñngã sĩ rĩ, 'dĩ rĩ'á ùlĩ gólã krĩstô 'bã drí rĩ'á zĩlã "bĩsòpô" rĩ 'dĩ.

gō'dá tā gólīyī drī rī'á 'èlé rī à'dà tā kī, gólīyī nī Ōvārī kō àlōwálá. Gólīyī 'bāá òjílá lówó kō. Gólīyī gā dó tā Ōvārī drī 'bālé gólīyī drī rī 'èlé. Ítī rī, gólīyī ícá kō tā mbīmbī rī 'bá yī 'èlé àlōwálá.

Tā mbīmbī gólīyī òjílá ngīngī ìmbā ká rī

2 ¹Ní àní nyáányà Títō, 'dōvó ní 'dē ní ìmbā tā gólīyī à'dó 'bá mbīmbī rī, à'dò gólá Ōvārī drī 'bālé trá rī vó ró. ²Ní ìmbā àgò àmbā-àmbā à'dólé ìyī rīlī tā ìnjī-ìnjī sī. Gólīyī àà'dò tā trō 'bá ró lówó rú'bá ká drīgá sī. Tā ìsū gólīyíká àà'dò àlíká ró vó ì'fílí dódó. 'Dōvó gólīyī òlè tā Ōvārī 'á pīpīšīlī àlò sī. Ítī rī, gólīyī ò'bā ìyī kpá òjílá lówó, gō'dá gólīyī fī ìdū ìdū, òzō gólīyī ùsū lāṅṅó trá rī.

³Ítī rī, òkó àmbā-àmbā tāsī rī, ní ìmbā gólīyī kpá tā 'èlé, à'dò ngá tībè gólīyī sū 'bá Ōvārī rú rī yī sī. Gólīyī àà'dò kō tā ngò 'bá ró òjílá àzà 'bá yī rú. Ōdrá ùdī kō gólīyī drī sī. Bè-rī gólīyī ìmbā cé tā gólīyī à'dó 'bá dódó mbī rī 'bá yī ì'dí àzī-àzī lá yī drī. ⁴Ítī lá 'dī sī rī, gólīyī à'dò ícá'á cú òkó mvá ìmbálé gólīyī ágò yī 'dīyīmvá yī bē lówó lá yī 'bālé tándí ró, ⁵tā trō 'bá ró lówó rú'bá ká drīgá sī, à'dólé ìyī rú'bá vó ndrèlé dódó, tā 'bā ká rī 'bá yī 'èzò dódó, à'dólé òjílá tándí ró gō'dá kpá rīlī tā àtā ìyī ágò yī ká zélé tā ìnjī sī. Ōkó mvá gólīyī 'dē 'bá Yēsū vósī rī 'bá yī à'dò ìyī tā 'dī 'bá yī 'è'á ndrī kākàrà, tálá òjílá òzò ùlī ònjí àtā tā àtī-àtī Ōvārī ká rú tā ònjí gólīyíká 'dī sī.

⁶Ítī rī, ní àtā àgò mvá drī ngbálí-ngbálí, gólīyī àà'dò tā trō 'bá ró lówó rú'bá ká rī drīgá sī. ⁷Ítī rī Títō, ní drē àgò mvá ró, 'dōvó àní nyáányà àà'dò tā à'dà tándí rīrī ká rī ró àgò mvá drī tā ndrī kākàrà ní drī 'èlé rī 'bá yī tāsī rī. Ní ìmbā tā mbīmbī ró pīpīšīlī tándí rī sī pātī rō gō'dá kpá ùlī ìnjīlī ìnjī rī 'bá yī sī. ⁸'Dōvó ní àtā ùlī mbīmbī gólīyī òjílá drī tā àtázó rú lá 'á kō rī 'bá yī ì'dí, tálá àjū-'bá-àzī ániká à'dò ró ànyī ró à'dólé ní drī àjū-'bá-àzī ró, tálá gólīyī ícá kō tā ànyà àzāká ùsúlī àtálé àmā kristò 'bá yī rú.

⁹Rú 'lū 'bá yī tāsī rī, ní ìmbā gólīyī rīlī kárá rī'á tā ìyī līpī yī ká rī 'bá yī àrílí ì'dí. 'Dōvó gólīyī ò'è tā tándí gólīyī tā lá drī sūlī gólīyī līpī yī rú rī ì'dí tā 'è'è ndrī gólīyíká rī 'bá yī 'ásī. Gólīyī àányà ìyī līpī yī fī kò'dáwá tā gólīyī līpī yī drī 'bālé gólīyī drī 'èlé rī sī. ¹⁰Gólīyī ùgū ngá gólīyī līpī yī ká kō. 'Dōvó gólīyī ò'dé gólīyī līpī yī vó tándí ró pīpīšīlī àlò rī sī. Ōzō gólīyī ò'è ìtī rī, rīrī gólīyíká dódó 'dī à'dò òjílá 'bá'á tā lélé tā ìmbā-ìmbā Ōvārī àmā pā 'bá ró rī tāsī rī 'á.

¹¹Má kī, kristò 'bá yī ndrī ò'è tā tándí ró ìtī, tálá Ōvārī à'dà pīpīšīlī tándí íyíká trá àmā drī àjò-àjò Yēsū ká sī, à'dò ró bē yī drī òjílá pázó tā ònjí ìyíká rī 'bá yī 'ásī. ¹²Pīpīšīlī tándí góláká lówó ká 'dī à'dà tā àmā drī ngá gólīyī sū 'bá gólá rú kò'dáwá rī 'bá yī gázó dó, gō'dá kpá tā lówókò àngó drī nò ká rī 'bá yī gálé dó cú ìtī vó lá yī lóbè àkó. Lówó rī 'dī ìmbā àmā kpá fī àtūlī gágá, gō'dá rīrī mbīmbī rī rīzò ì'dí, gō'dá tā gólīyī Ōvārī rī lūyízó rī 'bá yī 'èzò ì'dí. ¹³Má à'dò ícá'á trá rī'á 'èlá tándí ró ìtī, òzō àmā kpá zāà līfī 'bā'bā bē àgò-àgò àmā pā 'bá Yēsū Kristò gólá Ōvārī mbàràkà gārā àmáká ró rī ká rī drī rī. Ōzō Yēsū àagò trá rī, gólá à'dò àmbā íyíká à'dá'á àmā drī. ¹⁴Gólá fē íyī nyáányà trá drálé àmā tāsī, à'dò ró bē àmā pālè tā ònjí fī 'ásī ndrī gō'dá kpá àmā jílí ngbángbá, tálá má à'dò ró bē òjílá íyī nyáányà ká ró, cú ìtī tā ònjí àkó cé tā lélé rīzò tā tándí ró rī 'bá yī 'èlé ì'dí. ¹⁵Ítī rī Títō, 'dōvó ní ìmbā tā 'dī 'bá yī òjílá drī. Ní trá rī'á cú drī-àcè bē drī-'bá kànīšā ká ró. Ní lōfī mbàràkà òjílá gólīyī ní drī rī'á ìmbálá rī 'bá yī 'á, drī-àcè ániká 'dī sī. Gō'dá ní sō drī-mbílí kpá òjílá gólīyī rī 'bá tā ànyà 'èlé rī 'bá yī līfī. Ní àyè òjílá àzāká kō àlōwálá vó ndrèlé kòrò ní drī sī.

Tā rīrī tándí mbīmbī rī tāsī

3 ¹Ní àtā tā nò tā lē 'bá yī drī ó'dí, tā lá àagá ró bē gólīyī drī, gólīyī òrī títī ró mīrī ìyíká zélé gō'dá drī-'bá gólīyī ndrī drī-àcè bē mīrī lésī rī 'bá yī zélé, gólīyī àārī tā 'bā'bā drī-'bá 'dī 'bá yī ká tándí ró, gólīyī òrī kàpī vósī cé njāà rī'á tā gólīyī tándí rī 'bá yī 'èlé ì'dí. ²Gólīyī àatá ùlī ònjí kō òjílá àzāká rú. Gō'dá gólīyī òrī 'à à'dí sī cú ìtī lāwā-lāwā àkó ìyī lāfálé 'ásī. Gólīyī ò'è tā mánísī ró, gō'dá kpá tándí ró òjílá drī ndrī.

³Ní ndrè àkú ró rī, àmā nyáányà rī'á ndrī tā nī àkó lé 'bá ró. Má gā dó tā Ōvārī ká ìnjīlī, lówó tā àmáká rī 'bá yī ká àdò àmā trá tā gólīyī ànyà ró rī 'èlé. Tā ìsū-ìsū àmáká òjílá àzà 'bá yī tāsī rī trá rī'á ònjí ró. Ngá gólīyíká rī 'bá yī àgī-àgī àmā līfī. Gō'dá àmā ndrī, àmā 'álé àdrá trá àmā lāfálé 'ásī.

⁴Kpálé ìtī rī, Ōvārī àmā pā 'bá ró rī 'è tā gólīyī à'dó 'bá tándí ró dódó rī 'bá yī rī trá àmā drī, gō'dá gólá 'bā àmā lówó ndrī. ⁵Gólá pā àmā 'dī kō, tálá tā tándí àzāká àmā drī 'èlé trá rī 'bá yī tāsī. Bè-rī gólá rī 'à à'dí nī ndrú àmā rú. Gólá jī àmā trá à'dólé ngbángbá tā ònjí àmáká rī 'bá yī 'ásī, gō'dá àmā 'bālè òjílá ó'dí góláká ró Líndrī Tándí góláká rī sī.

⁶Ōvārī àfē Líndrī Tándí íyíká àmā drī, tálá Yēsū Kristò pā àmā trá rī drī. ⁷Ōvārī 'è tā 'dī ìtī, tálá yī 'bá ró àmā à'dólé òjílá tā mbīmbī 'bá ró íyī līfī drī 'á tálá pīpīšīlī tándí íyíká àmā drī rī tāsī, gō'dá tálá má ícá ró bē lédrè-lédrè àdūkū àkó àmā drī rī'á līfī 'bālè vó lá rī ùsúlī. ⁸Úlī àmáká 'dī 'bá yī ndrī rī'á pātī.

Títō, má lē ní drī tā 'dī 'bá yī àtálé ngbálí-ngbálí òjílá gólīyī ní drī ìmbálé trá 'dī 'bá yī drī, tálá gólīyī tā lē 'bá ró rī 'bá yī ò'bá ró ìyī nyáányà rī'á tā gólīyī tándí ró òjílá pā 'bá ndrī pīpīšīlī àlò sī rī 'bá yī 'èlé ì'dí.

⁹Ní àyè àzī-àzī àzà 'bá yī kō fī òcílí ní bē tā gólīyī tā ìfí àkó ró rī 'bá yī tāsī. Gō'dá kpá gólīyī ò'bā ní kō rīzò àmā à'bīyá yī rú ngílí gólīyī bē. Ní òjā tā kō tā gólīyī tā 'bā'bā lā'bí ká ró rī tāsī. Tálá tā òjā rī 'dī rī'á cú ìtī tā ìfí àkó, gō'dá pā òjílá kō. ¹⁰Ní sō drī-mbílí àndálá rī òjílá gólīyī 'è 'bá ìyī lāfá lònýlī àzī-àzī rú sī rī 'bá yī līfī. Ōzō gólīyī àáyè tā rī 'dī kò'dáwá rī, vó lá sī, ní àyè òjílá rī ònjí ró 'dī 'bá yī zāa. ¹¹'Dōvó ní nī pātī kī, òjílá ìtī 'dī rī'á tā ònjí 'bá 'í. Tā ìsū góláká rī'á tā nī àkó ká ró, ìzā rú trá. Tā gólīyī drílá rī'á 'èlá rī 'bá yī à'dà tā drílá kī, gólá rī'á tā ànyà 'è'á.

Tā àdūkū

¹²Má trá 'è'á Àrítémā yī jölè Tíkikò bē ní ngálá, nī'á lósī kànīšā ká 'èlé tólá. Ōzō gólīyī òcā trá tólá rī, ní ùjū ànílí 'wāà ró àmā ùsúlī Níkòpólí 'á, tálá má 'bā tā trá nīzò rílí tólá párá gólīyī òzè ká rī 'bá yī sī. ¹³Ní ùjū ró Zénásī òjílá pā 'bá ró vó tā kī ká 'ásī rī gō'dá kpá Àpólò yī pālè àcī gólīyíká 'è'á tólá rī tāsī. Ní pā gólīyī tálá ngá gólīyī drī lélé rī 'bá yī

sĩ ndrĩ. ¹⁴'Dõvó õjílã ãmákã rĩ 'bá yĩ ãĩĩĩ tã gólã ngá fẽ 'bá gólĩyĩ nyãányã drĩ tã tãndĩ 'ẽzõ rĩ 'bá yĩ ãĩĩĩ. Gólĩyĩ ãĩĩĩ kpá tã ngá fẽzõ gólĩyĩ ãzã lâ bê rĩ 'bá yĩ drĩ rĩ. Gõ'dá gólĩyĩ õrĩ kô cú ãtĩ lôsĩ tãndĩ 'ẽ ãkó.

¹⁵Õjílã gólĩyĩ ndrĩ má bê nõlé nõ 'bá yĩ 'è nĩ-bê-yã ãnĩ drĩ rõõ. 'Dõvó ní 'è nĩ-bê-yã ãmákã õjílã ãmã ãzĩ-ãzĩ ró tã lẽ 'bá, gólĩyĩ ãmã lôvó bê ãyĩ 'á tólã rĩ 'bá yĩ drĩ ãkĩ ãkó. Ítĩ rĩ, Ôvãrĩ ãã'dô ãnĩ bê ndrĩ. ãĩĩ 'dĩ.